Kennen & kunnen HFD 2

Kennen:
§1: Hoe verbeter je de inrichting van het stadscentrum?
§2: Hoe kan stedelijke vernieuwing de leefbaarheid van achterstandswijken verbeteren?
§3: Met welke maatregelen is de bereikbaarheid van stedelijke gebieden te verbeteren?
§4: Waardoor verandert het landelijk gebied?
§5: Hoe kun je bij een daling van het aantal inwoners de leefbaarheid verbeteren?
Begrippenlijst hfd 2.
Aantekeningen

Kunnen:
- Kenmerken van gebieden beschrijven en verklaren
- Verschijnselen in gebieden beschrijven
- Gebieden vergelijken
- Verbanden leggen tussen verschijnselen in gebieden
- Werken met verschillende soorten statistieken

Begrippen bij §1

Urbanisatie-suburbanisatie-re-urbanisatie

Grondprijs en ruimtegebruik

Quartaire sector

City vorming

Voorzieninge
n

herinrichting

CBD

Compacte stad

Ruimtelijke ordening

Stadsmodel

Stap 1:
Pak je lesboek en basisboek

- Paragraaf doorbladeren / lees titels / foto’s kaarten etc. Waar gaat het grofweg over?
- Wat is belangrijk in de tekst en wat niet.
- Noteer alle oorzaak-gevolg relaties die je tegen komt. Let hierbij op de signaalwoorden, bijv. waardoor, hierdoor, want, als gevolg van etc.
- https://www.nt2.nl/documenten/luisteren_op_b2/overzicht_van_signaalwoorden.pdf

Leg uit wat het verband is tussen:
Model van een stad (BB166) ruimtelijke ordening (BB169)
Ruimtegebruik (wonen/CBD etc) in de stad (BB167) grondprijs (BB168)

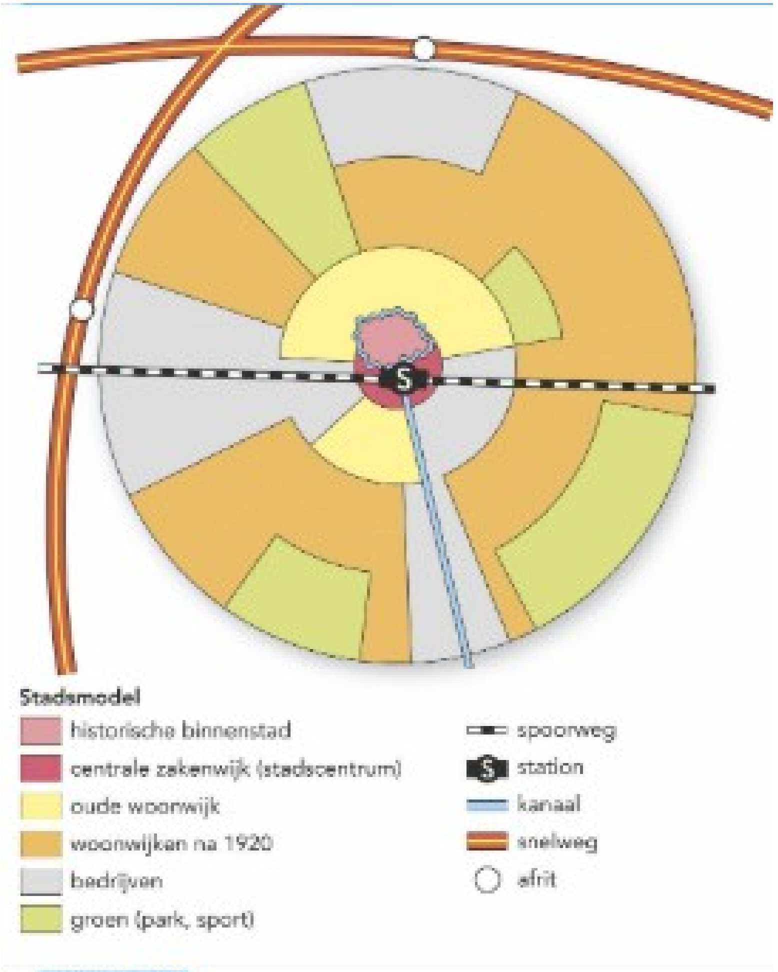

FIGUUR 5.32

B 166 Model van een stad

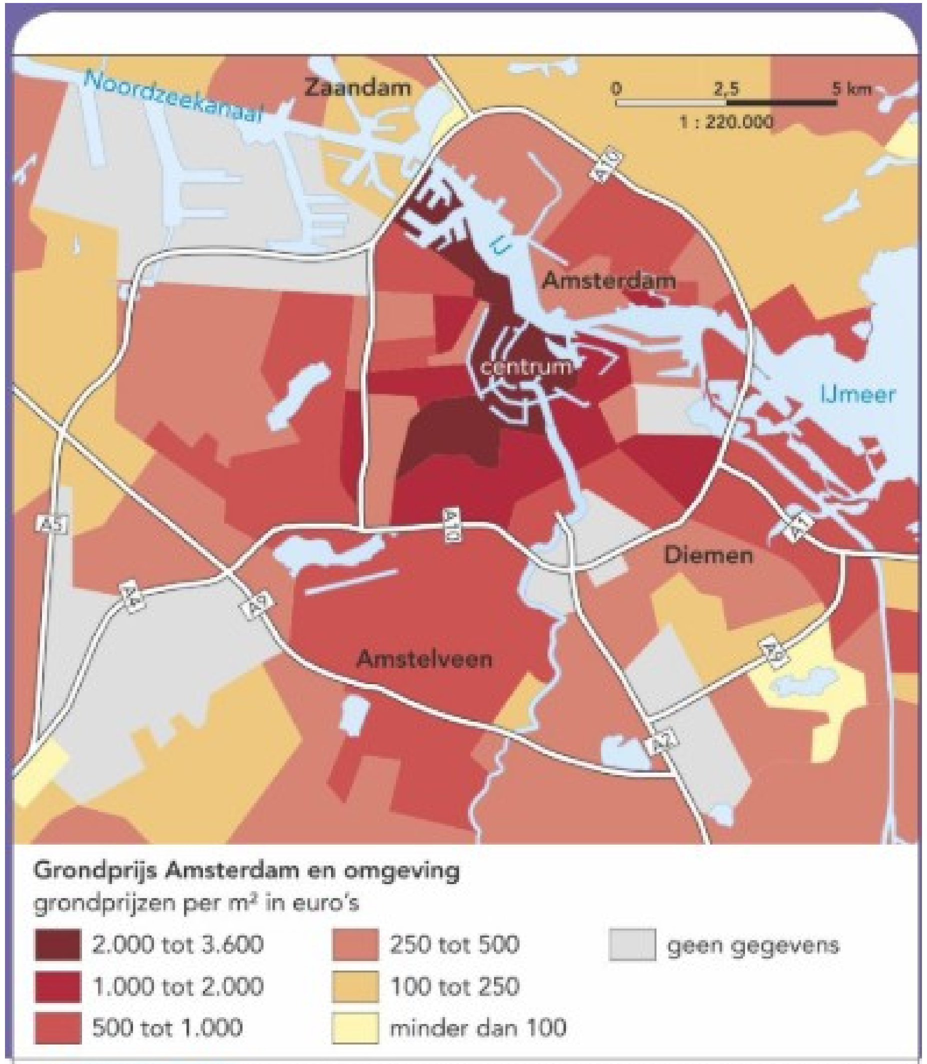

FIGUUR 5.34 Hoe verder van het centrum, hoe lager de grondprijs.

Leg uit wat het verband is tussen:
Model van een stad (BB166) ruimtelijke ordening (BB169)
Ruimtegebruik (wonen/CBD etc) in de stad (BB167) grondprijs (BB168)

- Maak bij leg uit/ beredeneer / verklaar vragen die je niet gelijk weet een begrippennet. Bijvoorbeeld:

Wat weet je over het model van een stad?
-
-
-
-

Wat weet je over ruimtegebruik in de stad?
-
-
-
-
-

Wat weet je over de grondprijs in de stad?
-
-
-
-
-

- Verbindt de begrippen die met elkaar te maken hebben

Model waar? prijs

- CBD (bedrijven) centrum hoge grondprijs
- Woonwijken goedkoop dichtbij het centrum lager/gemiddeld
- Woonwijken duur buitenkant stad hoger (lager dan centrum)
- Industrie rand van stad / infrastructuur laag

- Repetitievraag:

(2p) Verklaar (Leg uit) er waarom er een hoge grondprijs is in het centrum van de stad? Je antwoord moet een oorzaak gevolg relatie bevatten.

(2p) Beredeneer waarom de industrie niet in het centrum van de stad ligt? Je antwoord moet een oorzaak gevolg relatie bevatten.

Cityvorming:
in de oude binnenstad wordt wonen vervangen door kantoren en winkels

Veel bedrijven willen zich graag vestigen in het centrum. De grondprijzen zijn erg hoog. Daardoor is de grond te duur geworden voor de gewone woningbouw en wonen er dus ook niet veel mensen meer.

Woongelegenheid in het centrum

Tegenstrijdig:

In Amsterdam woonden in 1909 zo'n 300.000 mensen in het centrum, tegenwoordig zijn dat er nog maar 80.000.

Door gentrificatie veranderde oude arbeiderswijken in gewilde woningen.

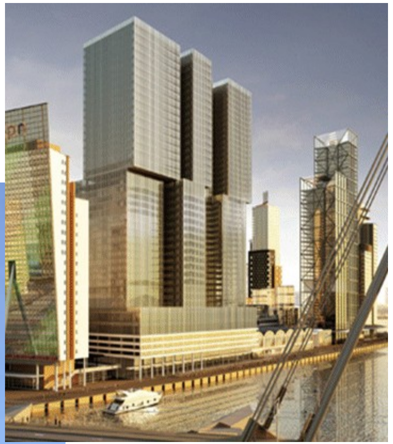

Rotterdam Blaak 1885

Rotterdam Blaak

Rotterdam Blaak

CENTRAAL STATION

Handelsgebieden

Bij handelsgebieden moet je denken aan bedrijven die diensten leveren. Er worden dus geen producten gemaakt maar er wordt gehandeld in grote kantoren. Je kan hierbij denken aan banken en verzekeringsbedrij

CBD Central Business District (centrale zakenwijk)

Waarom niet in Amsterdam?

Dallas

Chicago

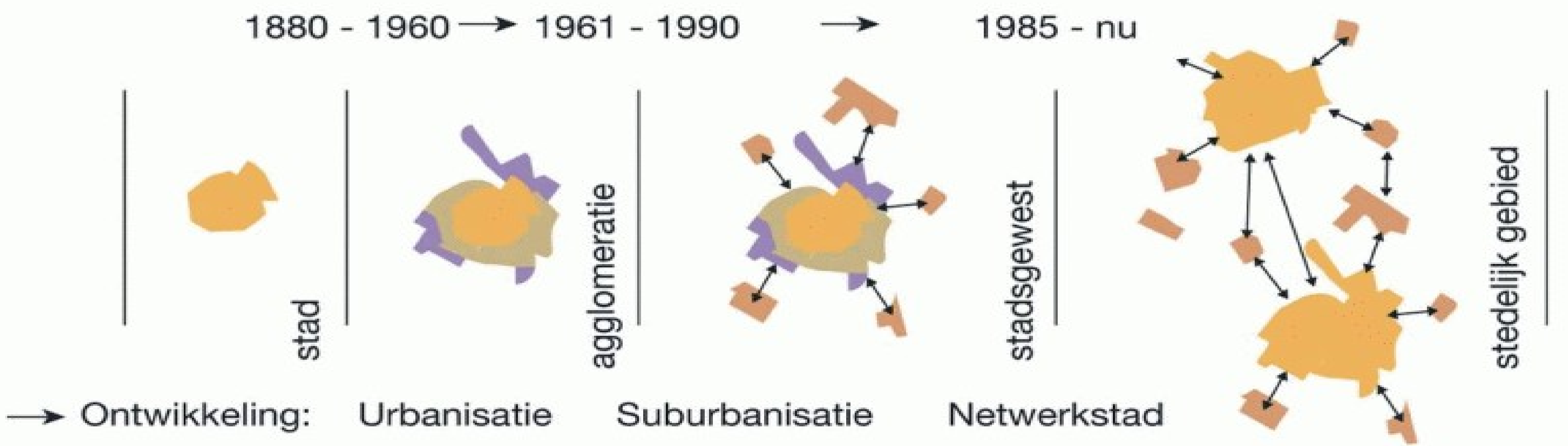
1880 - 1960 → 1961 - 1990 → 1985 - nu
stad
agglomeratie
stadsgewest
stedelijk gebied
→ Ontwikkeling: Urbanisatie
Suburbanisatie
Netwerkstad

Urbanisatie

► Nederland is sterk verstedelijkt. Urbanisatie heeft economische oorzaken.

De ontwikkeling van Tilburg.

Fabrieksstad Enschede

Suburbanisatie

- Door de toegenomen welvaart vertrekken middenklassegezinnen uit de stad.
- Nieuwe woonomgeving: ruim en modern huis met tuin en voldoende speelruimte en een parkeerplaats.

Groeikernenbeleid

- ►Groeikernen vangen de overloop van de grote steden in de Randstad op en verergeren de fileproblematiek door toename forenzen.

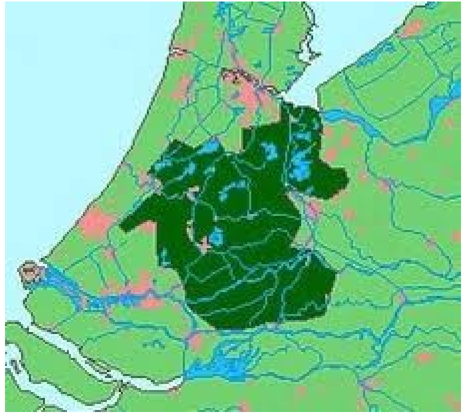

Het Groene Hart

- Koeien & mensen in de Randstad

RE-URBANISATIE door de Compacte stad

- ►Om meer inkomsten te krijgen, moet de leegloop worden gestopt en moet de stad weer aantrekkelijk worden om in te wonen. Dus zonder doorgaand verkeer, met **luxe woningen** en met een hoog voorzieningenniveau.
- ●Om selectieve migratie van mensen met **hoge inkomens** uit de stad te verminderen: bouwen voor het 'hogere segment' van de woningmarkt.

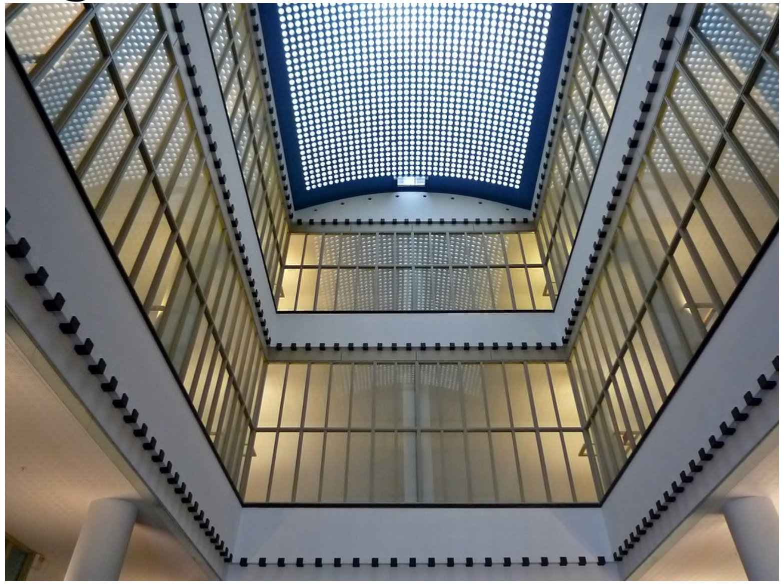

J Jaap.nl
13 dagen geleden

Landverhuizersplein, 3 3072 MH Rotterdam

3072 MH, Rotterdam, Zuid-Holland

3 | loft in **montevideo**| vraagprijs € 650.000. K.K. Ca. 158 M2 INCLUSIEF EIGEN PARKEERPLEK Beleef hier alle pluspunten van het ideale...

€ 650.000
158 m²

J Jaap.nl
+30 dagen geleden

Wierdsmaplein, 6 3072 MJ Rotterdam

3072 MJ, Rotterdam, Zuid-Holland

Wierdsemaplein 6 | **montevideo** | ca. 167 m2 | vraagprijs € 719.500. K.K. Beleef hier alle pluspunten van het ideale woongenot! Een fantastisch...

€ 719.500
167 m²

J Jaap.nl
+30 dagen geleden

Landverhuizersplein, 34 3072 MH Rotterdam

3072 MH, Rotterdam, Zuid-Holland

34 | **montevideo** | vraagprijs € 400.000. K.K. Ca. 100 M2 INCLUSIEF EIGEN PARKEERPLEK Beleef hier alle pluspunten van het ideale woongenot! Een...

€ 400.000
100 m²

Fabrieken worden bedrijven of woonruimte

Oude haven is nu woon-recreatie gebied

Compacte stad (Vinex tegen files)

- Vanaf 1995 worden de steden uitgebreid met VINEX-wijken.
  Dit beleid om meer te bouwen in de steden en dicht tegen de steden aan, heet *compacte stadbeleid* ▯ bevolking van de stad neemt weer toe: re-urbanisatie.

Doelen compacte stad:

Draagvlak houden voor voorzieningen in steden

Mobiliteit terugdringen

Voldoende (kwaliteits) woningen

Kwalitatief goed en afwisselende buurten

Kortom:

Verstedelijking- proces	Periode	Voordeel	Nadeel	Kernwoord
Urbanisatie	**Rond 1900**	**Stad ontstaat**	**Fabriek in stad**	**Ontstaan fabrieken met arbeiderswijken**
Suburbanisatie	**1960-1990**	**Wonen in het groen**	**Afname bereikbaarheid stad** **Minder openbare ruimte**	**Betaalbare auto** **Stad verarmd** **Selectieve migratie**
Re-urbanisatie door de compacte	**Na 1990**	**geen vervoer nodig draagkracht voorzieningen ,**	**Te veel mensen op te klein gebied**	**Vinex wijken,** **Stadsvernieuwing,** **Gentrification**

Stedelijke vernieuwing

Binnenstad

- Historische **binnenstad** stadsdriehoek
- Na 1870: havens belangrijker Ruhrgebied Rotterdam groeit sterk

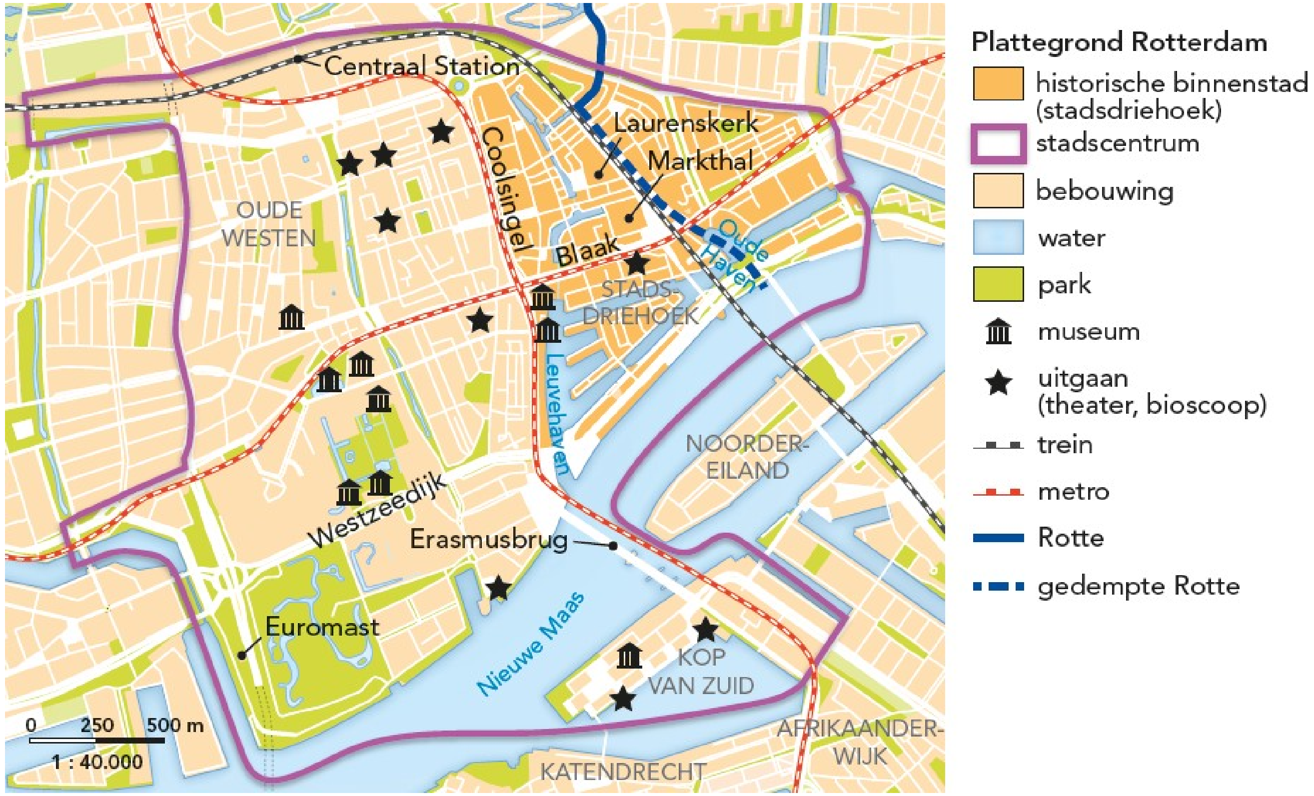

Binnenstad

- In WO II werd historische binnenstad zwaar getroffen.
   stedelijke vernieuwing noodzakelijk.

- *Fase 1*: na de oorlog

- Kenmerken:
  - snel en doelmatig
   weinig sfeer

  - werken en winkelen
   centrale zakenwij

  - bijna geen woningen

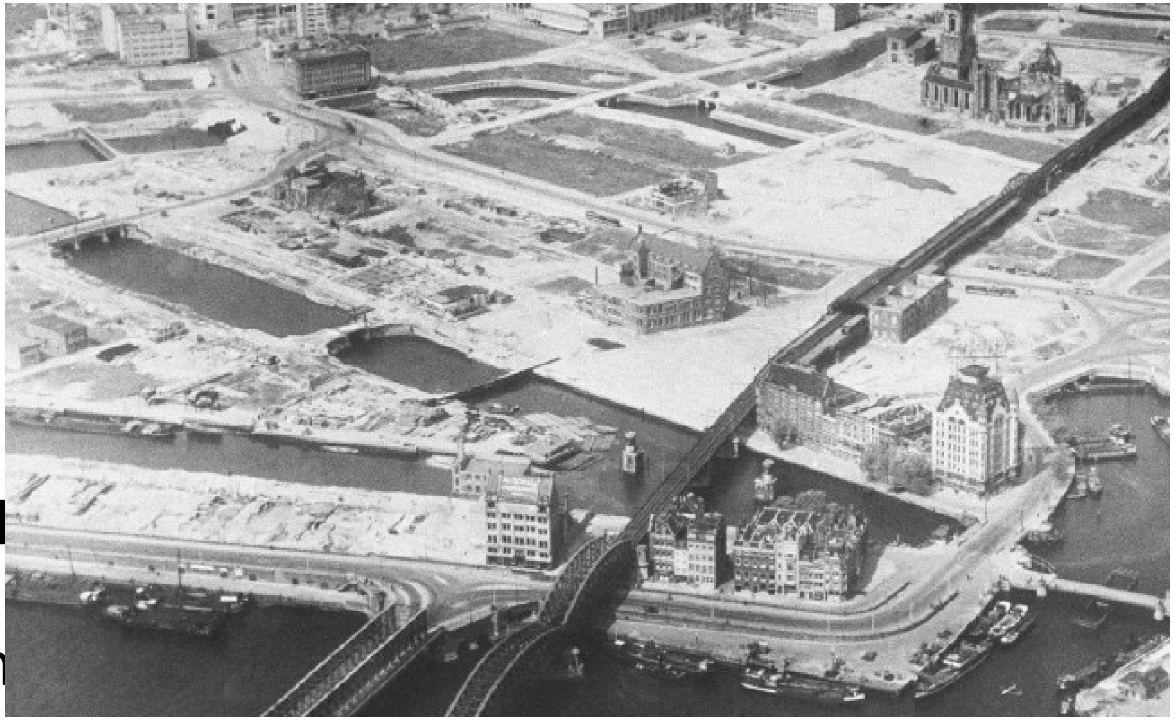

Binnenstad

- *Fase 2*: na 1980

- Kenmerken:
  - aantrekkelijker
  - wonen, werken én vrije tijd
  - moderne hoogbouw
  - kantoren voor bedrijven in
  + **commerciële dienstver**
  + **quartaire sector**
  - veel voorzieningen als bioscopen en restaurants

- Binnenstad groeit in deze fase sterk stadscentrum is flink uitgebreid.

Oude havens, nieuwe functies

- Oude havens in onbruik geraakt **herinrichting** deel stadscentrum

- Deel 1: oudste havens op de noordoever van de Nieuwe M

- Deel 2: havens op de zuidoe
   Kop van Zuid
  - opvallende hoogbouw
  - culturele voorzieningen
  - Erasmusbrug

- **Ruimtelijke ordening** = het maken van plannen voor de inrichting

Aantrekkelijke stad

- Van een gebied met weinig sfeer naar een levendig stadscentrum door:
  - meer inwoners **re-urbanisatie**

  - meer voorzieningen

  - bijzondere architectuur
   modernste stad van Nederland

- Gevolg 1: **toerisme**
- Gevolg 2: nog meer inwoners…

Inwoneraantal Rotterdam Centrum

Jaar	Aantal inwoners
1992	28.054
1996	27.726
2000	28.024
2004	29.830
2008	29.030
2012	30.405
2014	31.195
2020	35.800
2030	39.700

Kennen & kunnen HFD 2

Kennen:
§1: Hoe verbeter je de inrichting van het stadscentrum?
§2: Hoe kan stedelijke vernieuwing de leefbaarheid van achterstandswijken verbeteren?
§3: Met welke maatregelen is de bereikbaarheid van stedelijke gebieden te verbeteren?
§4: Waardoor verandert het landelijk gebied?
§5: Hoe kun je bij een daling van het aantal inwoners de leefbaarheid verbeteren?
Begrippenlijst hfd 2.
Aantekeningen

Kunnen:
- Kenmerken van gebieden beschrijven en verklaren
- Verschijnselen in gebieden beschrijven
- Gebieden vergelijken
- Verbanden leggen tussen verschijnselen in gebieden
- Werken met verschillende soorten statistieken